

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski Teresa Romer
Janusz Grzelak Stefan Starczewski
Michał Nawrocki Mirosław Wyrzykowski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Adam Bodnar
Sekretarz: Maciej Nowicki
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, dnia 10 grudnia 2014 r.

3094/2014/MPL/MSz

Szanowny Pan Senator
dr Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej Senatu RP
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

Opinia Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk sejmowy nr 771)

Wielce Szanowny Panie Senatorze,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 21 listopada 2014 r. (sygn. BPS/KU-034/771/7./14) zawierające prośbę o sporządzenie opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk sejmowy nr 771), uprzejmie informuję, że Helsińska Fundacja Praw Człowieka pozytywnie ocenia zmiany zaproponowane w przedmiotowym projekcie.

Propozycja wprowadzenia w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm) art. 177a o treści „Jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 176, przewodniczący wzywa stronę do usunięcia braków w terminie siedmiu dni pod rygorem odrzucenia skargi” realizuje wytyczne wskazane w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 lipca 2014 r. (sygn. SK 22/11), a nawet – wobec zakresowego charakteru orzeczenia TK spowodowanego zakresem zaskarżenia konkretnej skargi konstytucyjnej – rozszerza je z korzyścią dla podmiotowego prawa do sądu wyrażonego w art. 45 Konstytucji RP.

Z aprobatą należy odnieść się także do proponowanych zmian w zakresie wezwania do usunięcia braków skargi kasacyjnej w postępowaniu cywilnym – nawiązujących do wyżej wskazanych projektowanych zmian w procedurze sądowoadministracyjnej. Niewątpliwie zapewnią one wyższy standard prawa do sądu w tym rodzaju postępowania. Należy jednak zasygnalizować możliwość naruszenia – w wyniku proponowanej nowelizacji art. 398° § 1 i 2

Kodeksu postępowania cywilnego – rozwiązań przyjętych w Regulaminie Senatu dotyczących treści projektu ustawy wykonującego orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego. Zgodnie bowiem z art. 85c Regulaminu Senatu, „projekt, o którym mowa w art. 85a ust. 3 pkt 1 [a więc inicjatywa ustawodawcza wykonująca orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego], oraz wnioski o wprowadzenie poprawek do tego projektu mogą obejmować wyłącznie zmiany zmierzające do wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego oraz ich niezbędne konsekwencje.”.

Jakkolwiek zawarta w opiniowanym projekcie propozycja nowelizacji przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie skargi kasacyjnej jest korzystna z punktu widzenia praw obywatelskich, to nie wydaje się aby pozostawała ona niezbędną konsekwencją wykonania wyroku TK w sprawie SK 22/11. Należy zwrócić uwagę, że stopień formalizmu postępowania kasacyjnego w sprawach cywilnych może być wyższy niż w postępowaniu sądownoadministracyjnym wobec faktu, że skarga kasacyjna do NSA korzysta z konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego, w przeciwieństwie do skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego, która jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia.

W toku dalszych prac legislacyjnych należy zatem rozważyć dopuszczalność nowelizacji przepisów Kodeksu postępowania cywilnego w ramach przedmiotowej nowelizacji mającej na celu dostosowanie systemu prawa do wyroku TK w sprawie SK 22/11.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Z wyrazami szacunku,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
WICEPREZES ZARZĄDU

Adam Bodnar